



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk Çelik tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Hüseyin ÇAMAK

Mersin Milletvekili

Ülkemiz narenciye üretiminde Akdeniz ülkeleri arasında önemli ihracatçı ülkelerden biridir, ayrıca dünya narenciye üretiminde ilk 10 ülke arasında yer almaktadır.

Özellikle Akdeniz bölge illerimiz narenciye üretiminde merkez konumundadır. Mersin kentimiz de narenciye üretiminde Türkiye genelinde ilk sıralarda yer almaktadır. Ancak Mersin'deki üreticilerimiz başta destekleme sorunları olmak üzere, üretim süreçlerinden pazarlamaya kadar bir dizi sorunla karşı karşıya kalmaktadır.

Ülkemiz açısından önemli bir ekonomik girdi olan tarımsal üretim, ne yazık ki hem piyasa koşulları nedeniyle hem de uluslararası krizler sonucu büyük sorunlar yaşamaktadır.

Son yıllarda özellikle iktidarın yürüttüğü dış politikanın sonuçları dolaylı olarak üreticilerimizi de mağdur etmiştir. Suriye politikasının yarattığı olumsuzluklar sonucu Ortadoğu pazarı iyice daralmıştır. Suriye krizi yüzünden narenciye ihracatında, Ortadoğu bölgesine yönelik ihracatta, ciddi bir düşüş yaşanmıştır. AKP'nin dış politikadaki tutarsızlığı, çatışmalı söylem ve yaklaşımları komşularımızla ilişkilerimizi kopma noktasına getirmiş, ilişkiler sıfır sorun noktasından savaş noktasına gelmiştir. Özellikle Suriye ile yaşanan çatışmalı süreç; Ortadoğu ve Kuzey Afrika ülkelerine, malın kara yoluyla gidememesi sorununu yaratmıştır. Geçen yıl Rusya ile yaşanan "uçak krizi" nedeniyle de en önemli ihracat pazarlarından biri daha kaybedilmiştir.

Geçtiğimiz sezonda olduğu gibi bu sezonda da arz-talep dengesi ciddi biçimde kriz halindedir. Özellikle Mersin bölgesinde rekolte oldukça yüksek olmasına rağmen üreticilerimiz, düşük fiyat tehlikesi ve pazarlama olanaklarının yetersizliği ile karşı karşıyadır. Önceki sezonlarda 60-70 kuruş civarında seyreden narenciye tarla fiyatları, maliyetler artmasına rağmen, 25-30 kuruş seviyesine gerilemiştir.

6986

Tarlada kilosu 25-30 kuruş olan portakal ve mandalina kentlerde, marketlerde kat be kat yüksek fiyatlara satılması ise üretim ve pazarlama süreçlerindeki çarpık işleyişin bir başka boyutunu oluşturmaktadır.

Türkiye'de narenciye denince ilk akla gelen illerden Mersin'in üreticileri, tüm yaş meyve ve sebzede olduğu gibi narenciyede de geçen sezonu kötü kapamıştır. Mersinli üreticilerimiz ve ihracatçılarımız özellikle piyasadaki durgunluktan ve daralan pazardan yakınıyorlar.

Bu yıl yüksek ölçekte bir üretim ve hasat beklenmesine rağmen üreticimiz geçen yılın da ağırlığıyla oldukça kaygılı. Narenciye üreticisi emeğinin karşılığını alamamaktadır. Bölgedeki üreticilerimiz sezon başlamadan önce destek oranlarının akılcı ve koruyucu bir biçimde planlanmasını, primlerinin en geç ağustos ayı başında ve ton başına 100 Dolar seviyesinin altında olmayacak şekilde açıklanması beklenmektedirler. Destekler, hem üreticiye hem de ihracatçıya yönelik yapılmalı ki üretici ve ihracatçılarımız yeni pazarlar bulabilsinler. Ayrıca yeni pazarlara yönelik girişimlerin, özellikle Uzak Doğu ülkeleri ile ikili anlaşmalar yoluyla geliştirilmesini, devletimizin bu konuda üreticisinin önünü açmasını beklenmektedirler.

Bu nedenle;

- 1) Üreticilerin pazarlama sorunlarının çözümü için üreticilerin destek miktarlarını artırmayı düşünüyor musunuz?
- 2) Üreticilerimizin iç ve dış piyasalarda rekabet gücünü arttırılabilmesi ve maliyetler düşürülmesi için çalışma yapmayı düşünüyor musunuz? Varsa bu yönde yaptığınız çalışmalar nelerdir?
- 3) Türkiye, önemli turunçgiller ithalatçısı konumunda olan pek çok ülke pazarına ulaşamamaktadır. Mevcut pazarlar daraldığı için yeni pazarlara yönelim konusunda herhangi bir girişiminiz var mıdır?
- 4) Rusya ve AB ile kesintiye uğrayan ticari ilişkilerimizin canlandırılması yönünde çabalarınız var mıdır? Varsa bunları kamuoyu ile paylaşmayı düşünüyor musunuz?
- 5) Dış pazar bilgileri (üretim, arz, talep, fiyat vb) güncel bir biçimde düzenlenerek üreticilere bu konuda yol göstermeyi düşünüyor musunuz?
- 6) Özellikler turunçgillerde yaygın olan Akdeniz meyve sineği ve kalıntı sorununun çözülmesi noktasında ne gibi eğitsel projeler yürütülmektedir?
- 7) Narenciye üreticisinin kayba uğramaması için depolama önemli bir etkindir. Soğuk hava depoları sayısının artırılması konusunda girişimleriniz var mıdır?
- 8) İhracatçılarımızın önemli sorunlarından biri olan, zaman ve maliyet açısından da ciddi sıkıntılar yaratan lisanslı laboratuvarların sayısı kaçtır? Bu laboratuvarlar yeterli midir?